

VOLUNTARIAT . EDUCAȚIE . TURISM

Povestea Pământului Experiența Naturii

Casa Vulcanilor

punct de vizitare și educație non-formală

2015

VULCANII ȘI MAREA DISPĂRUTĂ

Marea Hațegului

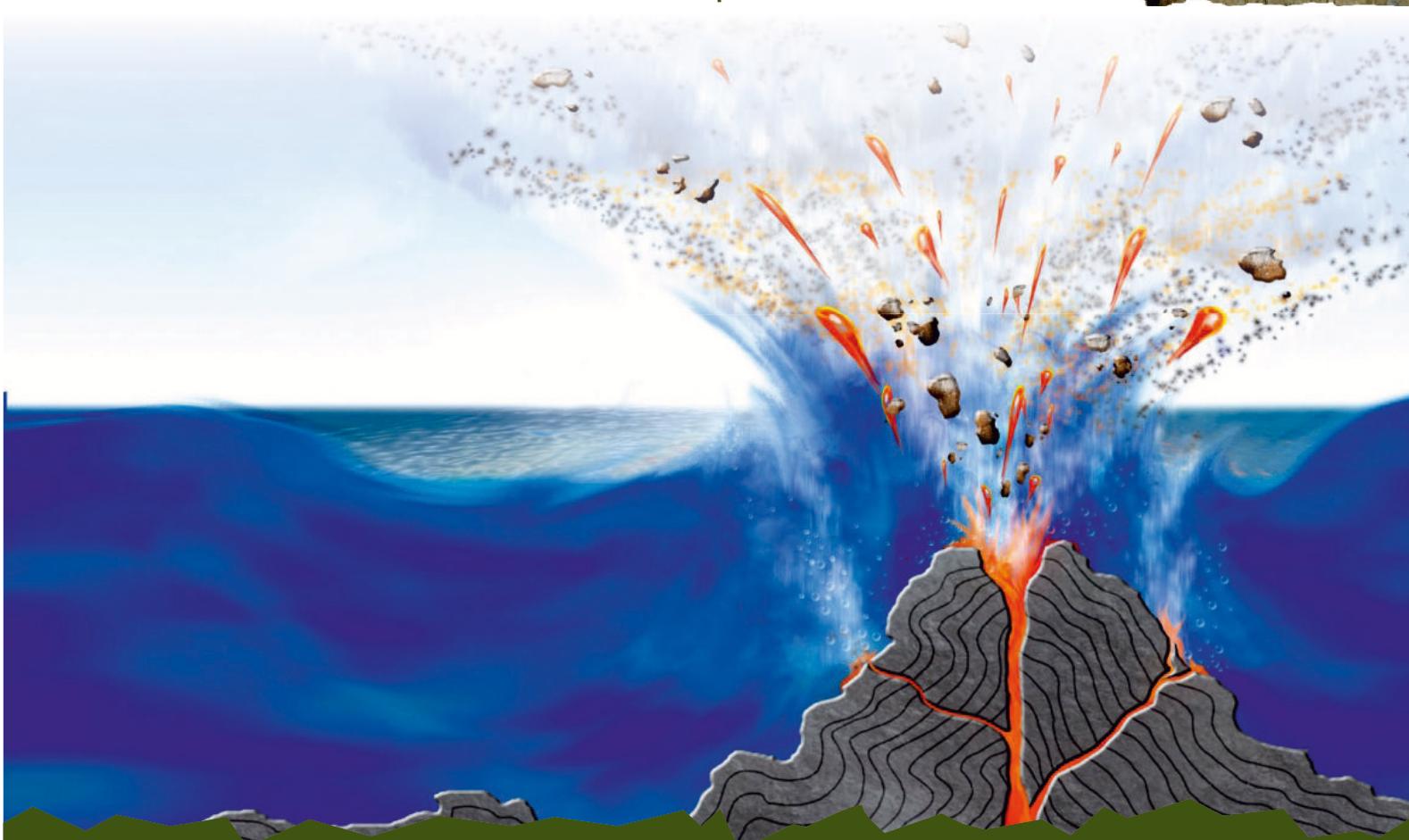
Acum 70 de milioane de ani, ceea ce astăzi numim Țara Hațegului era o mare intracontinentală ce găzduia cel puțin o insulă. Dacă insula erau domeniul dinozaurilor pitici și al reptilelor zburătoare uriașe, marea era domeniul vulcanilor. Aceasta era brăzdată de vulcani submarini care-și împrăștiau calmi lavele peste pietrișurile aduse de râurile de pe uscat. Unde adâncimea mării era mică, unii dintre vulcani ajungeau să se ridice chiar până dincolo de oglinda apei, iar când acest lucru se întâmpla, eruptiile devineau violente. Curgerile de lave specifice adâncurilor dispăreau, fiind înlocuite de explozii, ce formau nori fierbinți de gaze și cenușă care curgeau pe pantele structurii, intrând tumultos în apele mării. Din cauza umezelii, particulele de cenușă aruncate în atmosferă se lipeau unele de altele, formând boabe de cenușă ce cădeau în adevărate ploi de grindină!

Deși imprevizibili și capricioși, vulcanii ce străpungeau suprafața mării erau efemeri! Fiind formați numai din cenușă, de îndată ce erupția se încheia, marea își reintra în drepturi. Astfel, în numai câteva luni, valurile distrugăvă vârful vulcanului, scufundându-l din nou. Între timp, acum zeci de milioane de ani, vulcanii s-au stins, iar marea a dispărut.

Forțele tectonice ale Pământului au frământat bacinul marin, rupând strate de roci, împingându-le și așezându-le alături de alte roci. De aceea, acum avem șansa de a vedea una lângă alta, două bucăți diferite de lume preistorică: rocile formate de vulcanii ce au străpuns adâncurile mării, și depunerile de aluviuni de dinainte de vulcani.

Magmele sunt topituri de roci care conțin gaze și cristale. Ele își au originea în primele două învelișuri solide ale Pământului, și anume în litosferă și în manta. Deși de-a lungul timpului oamenii și-au imaginat că sub continent, în manta, ar fi oceane nesfârșite de magmă cloicotitoare, Seismologia ne indică că în realitate lucrurile stau cât se poate de diferit. Un tip special de unde seismice numite unde S, care nu pot circula sub nicio formă prin magme, trec prin litosferă și prin manta în voie. Astfel, undele S demonstrează că litosfera și mantaua sunt formate din roci și nu din oceane de topitură.

Depozit de lave submarine surprinse de o alunecare preistorică de aluviuni

VOLUNTARIAT ȘI ECOLOGIE

Casa Vulcanilor este un muzeu altfel, unde se spune povestea vulcanilor care dominau Insula Hațeg și mările din jur, acum 70 de milioane de ani;

Construcții ecologice din cob

Cobul, materialul din care a fost construită Casa Vulcanilor, este un amestec de pamânt lutos, apă, paie și nisip fără cofraje, cărămizi sau chimicale.

Cobul este asemănător cu chirpicul dar se deosebește prin:

- faptul că se frământă până ajunge la consistența aluatului de pâine;
- nu se folosesc cofraje pentru punerea în operă;
- formele organice îi conferă o rezistență de excepție la încărcări seismice sau de altă natură;
- se modeleză cu mâna, fiecare construcție e unică și irepetabilă reflectând personalitatea și dispoziția de moment a modelatorului;
- între construcție și modelatorul său se crează o legătură spirituală unică.

LIVADA SENZORIALĂ

Un spațiu special de cunoaștere a naturii și a istoriei Pământului

În livada Senzorială veți cunoaște natura direct, prin toate cele cinci simțuri și veți putea participa la povestea Pământului folosind un al săselea simt, acela al comunicării cu elementele naturii și cu oamenii.

Explorați cele zece instalații senzoriale și experimentați direct lumina, textura, temperatura, formele, aromele și sunetele naturii!

Intrați în casa ecologică de cob și aflați povestea vulcanilor de pe Insula Hațegului de acum 70 de milioane de ani!

Livada Senzorială...

...este un spațiu de cunoaștere și interpretare a relației om-natură;

...este un loc de comunicare cu Pământul și cu oamenii;

...este un proiect de voluntariat la care au participat și participă peste 70 de copii, tineri și adulți;

...este un punct de plecare pe traseul Drumul Vulcanilor și de completare a Casei Vulcanilor;

...este un loc de întâlnire pentru elevii cluburilor Exploratorii din Geoparcul Hațeg;

...este o „școală în nonformală în natură” pentru oricine dorește să afle lucruri noi, să atingă și să creeze!

Urmează indicatoarele senzoriale!

Atinge!

Simte cu tălpile!

Ascultă!

Priveşte!

Miroase!

Gustă!

Comunică!

Acest material a fost realizat în cadrul proiectului:
 „Livada Senzorială. Spațiu de cunoaștere și interpretare a relației om-natură în
 în Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului”

Finanțat de Fundația pentru
 Parteneriat și MOL România

Implementat de
 Asociația Drag de Hațeg

Acest material exprimă exclusiv opinia autorilor.
 Finanțatorii nu pot fi făcuți în nici un fel răspunzători
 de felul în care se folosesc informațiile cuprinse în această broșură.

Vă aflați într-o arie protejată - Geoparcul Dinozaurilor Țara Hațegului, Geoparc European și Global
 You are in a protected area - Hațeg Country Dinosaurs Geopark, European and Global Geopark